

[Erik Eriksen.]

ning, var det stadig påtrængende boligproblem. Jeg ved godt, at der er problemer for såvel den gamle boligmasse som for nybyggeriet. Jeg ved ikke, hvor mange år der endnu kan tales om det, men vi bliver vel ret hurtigt nødt til at indrette boligstøtten på, at samfundet umuligt kan hjælpe nogen væsentlig del af befolkningen til lejligheder, som er billigere, end markedsprisen betinger. Det er ikke det egentlige sociale boligbehov, jeg her taler om; det er klart, at det skal dækkes. Det gælder ikke alene inden for byggeriet, men også på andre områder, at vi må se at få afviklet flest muligt af de forældede faggrænser. De holder både produktion og de laveste lønninger nede, men faggrænsernes uheldige indflydelse springer især i øjnene inden for byggeriet. I det hele taget må man vel efterhånden indrømme nødvendigheden af at gennemføre fri import af byggematerialer og halvfabrikata for at få genoplivet konkurrencen inden for byggebranchen. Hvis man blot ville gå så vidt, ville også meget af det, der i dag kaldes spekulationsbyggeri, falde væk. Det er jo den slags, der følger med knaphed, ligesom tilfældet er med sortbørspriser og sortbørslønninger.

Ud over øgede børnetilskud og sanering af boligpolitikken havde der formentlig også været grund til at se på samskænkningen og deltidsbeskæftigelsen for gifte kvinder for herigennem at øge udbuddet af arbejdskraft. Der måtte også have været gennemført et effektivt stop for statens udgifter. Sammen med en uændret forlængelse af overenskomsterne ville disse foranstaltninger have været i stand til, tror jeg, at skabe den nødvendige ligevægt i vor økonomi.

Må jeg så i øvrigt i denne forbindelse nævne, at mange vistnok har overset, at sidste års forlig ikke har udtømt sine virkninger. Jeg anser det for givet, at forliget — sammen med den gode høst sidste år — er en væsentlig årsag til de stabiliserende træk, vi trods alt har kunnet spore i vor økonomi i de seneste måneder.

Men venstre — eller oppositionen — fik altså ikke mulighed for at forhandle om en egentlig helhedsløsning, det vil sige en løsning, som lagde vægten på at støtte og underbygge produktionsfremgangen, der jo er den eneste

reelle mulighed for en varig højere levestandard. Det samarbejdende folkestyre viste sig endnu en gang at være et begreb, som hentes ned fra loftet og støves af til brug ved festlige lejligheder. Når hverdagen melder sig, sættes det straks tilbage igen.

Så vidt jeg kan se, er der kun to momenter i LO-planen, som er af blivende betydning. Det ene er regeringens og fagbevægelsens fastslåen af, at statsmagten ikke kan være neutral ved indkomstfastsættelsen i samfundet. Det andet er nødvendigheden af en samtidig løsning af vore tilbagevendende økonomiske problemer. Hvad der så i fremtidig praktisk politik vil flyde heraf, skal jeg ikke spå om, for der er jo situationer, hvor det er klogt at være afventende; men vi er formentlig fælles i ønsket om, at folketinget ikke én gang til kommer til at stå ganske uforberedt, når økonomien er ved at gå i hårdknude.

Man skulle næsten tro, at regeringen selv gjorde løjer med sine tanker om en helhedsløsning, da den fremsatte et finanslovsforslag, som rummede en udgiftsstigning på 17 pct., medens man nådigst ville give befolkningen $1\frac{3}{4}$ pct., eller hvor meget det nu måtte være. Det giver i øvrigt en god baggrund til forståelse af den finanspolitik, der føres her i landet, at statsudgifterne i de sidste 3-4 år er steget med ca. tre fjerdedele, mens de samme udgifter i lande som Norge, Sverige og Vesttyskland i samme tidsrum kun er steget med en fjerdedel.

Må jeg dernæst nævne, at regeringen jo, som det er os alle bekendt, har sikret sig bemyndigelse til at optage statslån til ikke mindre end 1.000 mill. kr. Begrundelserne herfor har været noget varierende; man har dels talt om en forstærkelse af valuta-reserven, dels om et lånebehov til industrialiseringen. Jeg er ikke blind for, at der kan være argumenter for at optage et udenlandsk lån, men det forudsætter helt afgørende, at stigningen i pris- og omkostningsniveauet er bragt under kontrol, og at regeringen ikke under nogen omstændigheder agter at anvende lånebeløbet til forbrug. Jeg synes ikke, man kan sige, at nogen af disse to forudsætninger er opfyldt, og derfor frygter vi fra vor side, at lånen skal give en falsk tryghedsfornemmelse, skal blive brugt til at forlænge de såkaldte gode tider ud over deres termin.